

مدرسه عالی فقه و معارف اسلامی

«تبلیغ در دین اسلام»

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد
در رشته فقه و معارف اسلامی

نگارش؛ عیسی شباهت

استاد راهنما؛ حجه الاسلام و المسلمین دکتر محمد جعفر حسینیان

استاد مشاور؛ حجه الاسلام و المسلمین دکتر محمد مهدی باباپور

۱۳۸۵

بحث تبلیغ خاص به زمان و مکانی نیست، این موضوع در همه زمان‌ها و در همه ادیان، مورد توجه بوده و در دین اسلام پیش از همه ادیان به این موضوع پرداخت شده است، حتی مبلغین را بهترین امت معرفی نموده و تارکین آن را از بدترین امت و مورد سرزنش قرار داده است. پژوهشگر ضمن اثبات این موضوع بعد از کاوش در لغت و اصطلاح موضوع تبلیغ، سابقه تبلیغ و خیر امت بودن مبلغین و اهمیت و ضرورت تبلیغ را با استناد از آیات و روایات و با دلیل و استدلال مورد تحقیق قرار داده و ضرورت تبلیغ را از راه عقل و نقل به اثبات رسانده است.

و در مطلب بعد ابزار تبلیغ را مورد بحث قرار داده و هر یک از ابزار سستی و مدرن مورد تحقیق واقع شد و این سوال را مطرح کرده که آیا برای رسیدن به هدف می‌شود از همه ابزار استفاده کرد؟ چنانچه دنیای غرب قائل به این مطلب هستند.

پژوهشگر ضمن رد این موضوع و استفاده مشروع از ابزار تبلیغ سیره و روش پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله) را برای تبلیغ الگو قرار داده و صفات مبلغ اسلامی را بیان می‌کند و به بیش از ده صفات اشاره می‌کند و نتیجه می‌گیرد به اینکه کسی که دارای این صفات نباشد او نمی‌تواند وارث انبیاء و نماینده امام زمان (علیه السلام) باشد و به امر تبلیغ اقدام نماید.

و در آخر، تبلیغات مسیحیت و صهیونیست را مورد تحقیق قرار داده و ابزار و قدرت آنان را مورد بررسی و کاوش قرار می‌دهد و نتیجه می‌گیرد به اینکه برای موفقیت در تبلیغ، یک مبلغ باید حیل‌های آنها را بداند تا خود را مجهز به سلاح روز نماید.

۱	مقدمه؛ طرح تحقیق.....
۱	۱- بیان مسئله.....
۱	۲- سؤال اصلی.....
۲	۳- سؤالات فرعی.....
۲	۴- فرضیه‌ها.....
۲	۵- اهمیت و ضرورت تبلیغ.....
۳	۶- سابقه تحقیق.....
۳	۷- هدف تحقیق.....
۳	۸- روش تحقیق.....
۴	۹- روش و ابزار گردآوری اطلاعات.....
۴	۱۰- قلمرو پژوهش (زمانی، مکانی و موضوعی).....
۴	۱۱- سر فصل‌های تحقیق.....
۶	فصل اول؛ مفاهیم و کلیات.....
۶	مقدمه.....
۷	۱- معنی لغوی تبلیغ.....
۷	۲- معنای اصطلاحی تبلیغ.....
۱۰	۳- هدف از تبلیغ در منابع اسلامی.....
۱۳	۴- هدف دیگران از تبلیغ.....
۱۵	۵- هدف ما از تبلیغ.....
۱۶	۶- جایگاه تبلیغ در قرآن.....
۱۹	۷- جایگاه تبلیغ در احادیث.....
۲۲	۸- ضرورت امر به معروف و نهی از منکر در تبلیغ.....
۲۳	۹- اهمیت امر به معروف و نهی از منکر.....
۲۶	تارکان امر به معروف و نهی از منکر.....
۲۶	چند شبهه و چند جواب.....
۲۷	۱۰- شرایط امر به معروف و نهی از منکر.....
۳۳	۱۱- نقش عزاداری امام حسین علیه السلام در تبلیغ.....
۳۶	۱۲- زیانکاران در دنیا و آخرت.....

۳۷	۱۲ - اختلاف چهارم
۳۸	دشمن به دنبال فرصت
۳۹	عاطفانه یک مبلغ
۳۹	۱۳ - علت اختلاف
۴۱	نتیجه
۴۲	فصل سوم ضرورت تبلیغ
۴۲	مقدمه
۴۳	۱ - دلیل عقلی و نقلی
۴۳	۱-۱ - دلیل عقلی
۴۴	۱-۲ - دلیل نقلی
۴۴	ضرورت تبلیغ از نظر قرآن
۴۶	اهمیت تبلیغ در احادیث و سیره اهل بیت علیهم السلام
۴۷	۲ - سنت الهی در امر تبلیغ
۴۷	۳ - هیچ امتی بدون مبلغ نیامده است
۴۸	۴ - اهمیت مبلغ بومی
۵۱	۵ - چه کسی باید جوابگو باشد؟
۵۱	۶ - تنها دین اسلام است که بشر را نجات میدهد
۵۳	نتیجه
۵۴	فصل سوم ابزار تبلیغ
۵۴	مقدمه
۵۵	۱ - تغییر و تحول ابزار تبلیغ در طول تاریخ
۵۵	۲ - ابزار تبلیغ در گذشته
۵۶	الف) شعری و شاعری
۵۷	ب) بیان
۵۸	۳ - ابزار تبلیغ در عصر بعثت
۵۸	الف) قرآن کریم
۵۹	ب) حدیث
۶۱	ت) قلم
۶۲	ج) زبان

۶۵	۴- ابزار تبلیغ در عصر حاضر.....
۶۶	۵- قدرت رسانه.....
۶۶	۵-۱- رادیو و تلویزیون.....
۶۷	۵-۲- مطبوعات.....
۶۸	۵-۳- اینترنت.....
۶۹	۶- کلام امام (ره) در مورد ابزار تبلیغ.....
۷۰	نتیجه:.....
۷۱	فصل چهارم؛ ارکان و محتوی تبلیغ.....
۷۱	مقدمه:.....
۷۲	۱- مبلغ.....
۷۳	۲- مخاطب.....
۷۴	۳- هدف و پیام تبلیغ.....
۷۶	۴- روش و ابزار تبلیغ.....
۷۶	۵- عنصر زمان و مکان در تبلیغ.....
۸۰	نتیجه:.....
۸۱	فصل پنجم؛ تبلیغ عملی.....
۸۱	مقدمه:.....
۸۲	۱- بهترین روش تبلیغ.....
۸۲	۲- قرآن کریم و عمل مبلغ.....
۸۳	۳- احادیث و عمل مبلغ.....
۸۴	۴- تبلیغ بدون عمل اثر چندانی ندارد.....
۸۵	۵- ایمان و عمل صالح تنها راه نجات.....
۸۶	۶- عمل صالح بازتاب ایمان است.....
۸۷	۷- اعمال انسان عامل نجات دهنده اوست.....
۸۸	۸- ثواب و گناه افراد متفاوت است.....
۸۹	۹- تشبیهات در مورد عالم بی عمل.....
۹۰	نتیجه:.....
۹۱	فصل ششم؛ روش پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله در دعوت و تبلیغ.....
۹۱	مقدمه:.....

۹۲ اسوه بودن آن حضرت
۹۳ مراحل دعوت پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله
۹۳ مرحله اول - دعوت پنهانی
۹۴ مرحله دوم - دعوت عمومی
۹۶ مرحله سوم - تبلیغات آن حضرت در مدینه
۹۷ ۱- پیوستگی رسول اعظم صلی الله علیه و آله با مردم
۹۸ ۲- ایمان به هدف
۱۰۱ ۳- دعوت به وحدت و برادری
۱۰۲ ۴- جدیت در کار و عمل به گفتار
۱۰۳ ۵- قدرت تفاهم با عرف مردم
۱۰۵ ۶- تشویق و تنبیه پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله
۱۰۶ ۷- بیان سرگذشت اقوام گذشته
۱۰۷ ۸- شناساندن خرافات و راه مقابله با آن
۱۰۹ ۹- خرافات در زمان جاهلیت
۱۱۱ ۱۰- راه مبارزه اسلام با این خرافات
۱۱۲ ۱۱- خرافات در دنیای معاصر
۱۱۴ نتیجه:
۱۱۵ فصل هفتم؛ شرایط مبلغ
۱۱۵ مقدمه:
۱۱۶ ۱- علم
۱۱۸ ۲- آگاهی به تفسیر و حدیث
۱۱۹ ۳- آگاهی از تاریخ اسلام و ادیان گذشته
۱۲۱ ۴- پرهیز از ناسیونالیزم و نژاد پرستی
۱۲۲ ۵- ایمان قلبی به هدف
۱۲۴ ۶- اخلاص و تقوی
۱۲۶ ۷- شجاعت در تبلیغ
۱۲۹ ۸- عزت نفس و بی‌نیازی
۱۳۱ ۹- ساده زیستی
۱۳۲ ۱۰- تواضع و عدم انتظار

۱۳۶	نشانه‌های فروتنی
۱۳۵	۱۱- خودشناسی
۱۳۷	۱۲- آگاهی و آگاه سازی
۱۳۹	۱۳- سخن گفتن در خور فهم شنوندگان و رعایت تناسب مجلس
۱۴۲	۱۴- ساده گویی و آرایش سخن
۱۴۳	۱۵- بیدار نگه داشتن شنوندگان
۱۴۴	۱۶- عدم بی توجهی نسبت به نسل جوان
۱۴۷	چند نمونه
۱۴۸	نتیجه:
۱۵۰	فصل هشتم؛ تبلیغات صهیونیسم و مسیحیت
۱۵۰	مقدمه:
۱۵۱	اسلام و تبلیغات صهیونیسم و مسیحیت
۱۵۱	۱- تبلیغات استکبار در خدمت صهیونیسم
۱۵۱	روش تبلیغات صهیونیسم
۱۵۵	۲- تبلیغات روانی
۱۵۷	۳- اسلام و تبلیغات روانی
۱۵۷	۴- وظیفه مسلمین در قبال تهاجم تبلیغی دشمن
۱۶۱	۵- فعالیت‌های کلیسا در قاره افریقا
۱۶۲	۶- سرنوشت مسلمانان در چاد
۱۶۴	۷- افریقا و مبلغان مسیحی
۱۶۷	نتیجه:
۱۶۸	فصل نهم؛ موانع تبلیغ و راهکارها
۱۶۸	مقدمه:
۱۶۹	۱- هوا پرستی مانع بزرگ در مسیر حق
۱۷۰	۲- حب دنیا و دنیا پرستی مانع دیگر
۱۷۱	۳- مغروران قدرت و ثروت مانع دیگر
۱۷۱	۴- انحراف افکار عمومی و شایع سازی مانع دیگر
۱۷۲	۵- جهل و نادانی یکی از موانع تبلیغ
۱۷۳	۶- تعصب و نژاد پرستی مانع دیگر

- ۷- عدم آشنائی به زبان‌های زنده دنیا..... ۱۷۴
- ۸- کهنه پرستی و خرافات..... ۱۷۵
- ۹- کتمان حق یکی دیگر از موانع تبلیغ..... ۱۷۵
- نتیجه:..... ۱۷۶
- خاتمه..... ۱۷۸
- نتیجه‌گیری و جمع‌بندی نهایی..... ۱۷۸
- فهرست منابع و مأخذ..... ۱۸۲